

УДК 72.06

ПРИНЦИПИ УКРАЇНСЬКОГО ЕТНОСТИЛЮ У ДИЗАЙНІ СУЧАСНИХ ІНТЕР'ЄРІВ (НА ПРИКЛАДІ ПРИДНІПРОВ'Я)

Толчева В. О.¹, студ., Ковальчук О. П.², канд. арх., доц.
Придніпровська державна академія будівництва та архітектури
[1 valerytol2016@gmail.com](mailto:valerytol2016@gmail.com); [2 kovalchuk.oleksandr@pdaba.edu.ua](mailto:kovalchuk.oleksandr@pdaba.edu.ua)

Україна має багатий культурний спадок, включаючи український національний стиль в будівництві та дизайні житла. Український етностиль в інтер'єрі допомагає відзначити та зберегти національну культурну ідентичність в умовах глобалізації та уніфікації.

Застосування елементів українського етностилю в інтер'єрі дозволяє створити гармонійне поєднання традиційних значень і сучасного дизайну. Використання українських народних ремесел і традиційних технік в інтер'єрному дизайні сприяє підтримці та розвитку майстрів народного мистецтва. Використання природних матеріалів та екологічно чистих технологій, характерних для українського етностилю, підходить до сучасних тенденцій екологічної обізнаності.

Формування української стилістики в дизайні інтер'єру є складним процесом, що ґрунтується на різноманітних факторах: історія, фольклор та традиції, етнографічні особливості регіонів, взаємодія з сучасністю, вплив національної ідентичності.

На початку ХХ століття український етностиль був тісно пов'язаний з рухом національного відродження та модернізацією мистецтва. Художники та архітектори, такі як Василь Кричевський, Михайло Бойчук та Василь Петров, активно використовували національні мотиви, виготовляючи вишукані роботи, що стали символами національної ідентичності.

У сучасному контексті спостерігається повернення до традиційних елементів, проте з іншим підходом. Дизайнери не обмежуються точним копіюванням старовинних орнаментів; вони творчо адаптують їх, вносячи сучасні елементи та інтерпретації. Важливим є не просто відтворення старовинних зразків, а й їх переосмислення та інновації

Важливим аспектом порівняння є також визначення ролі культурного контексту у формуванні українського етностилю. Історичний контекст визначався політичними, соціальними та економічними подіями кожної епохи. Наприклад, під час періоду боротьби за незалежність українські художники і архітектори намагалися втілити національну ідею та підтримували розвиток української культури через мистецтво.

Сучасний дизайн інтер'єру викликає необхідність адаптації традицій до потреб і смаків сучасного споживача. Сучасна людина, взаємодіючи з глобальним світом та сучасними технологіями, шукає не лише комфорт, а й вираження своєї ідентичності через дизайн. Тому важливо, щоб український етностиль в інтер'єрі не втрачав свою специфіку, але одночасно відповідав новим реаліям.

Зокрема, український етностиль може слугувати не лише способом декорації інтер'єру, але й елементом створення унікального ідентичного бренду. Використання у дизайні місцевих громадських просторів, таких як ресторани, готелі чи магазини, може створювати не лише естетично приємне оточення, а й сприяти підтримці та популяризації національної культури.

У відповідь на виклики сучасності український етностиль може використовувати високотехнологічні рішення для збереження та відтворення традиційних ремесел та мистецтва. Наприклад, використання комп'ютерного моделювання для створення

сучасних варіацій традиційних орнаментів або використання 3D-друку для створення унікальних декоративних елементів.

Сучасні технології, матеріали та функціональність грають велику роль у відображенні українського етностилю в інтер'єрі. Якщо минулі століття використовували переважно дерево, ткацькі техніки та кераміку, то сучасні дизайнери можуть поєднувати традиційні матеріали зі скляними, металевими, пластиковими елементами, створюючи нові визначні образи.

Критерії визначають якість і відповідність стилю, тоді як принципи визначають основні правила та підходи до впровадження українського етностилю.

Критерії українського етностилю в інтер'єрі Придніпров'я:

1. Аутентичність та узгодженість:

- Створення інтер'єрів, які відповідають історичним та культурним контекстам Придніпров'я, використовуючи аутентичні елементи українського етностилю.

- Збереження узгодженості між різними елементами дизайну, створюючи гармонійний та цілісний образ.

2. Функціональність та практичність:

- Вибір матеріалів та декору, які не лише естетично виглядають, але й є практичними та зручними у використанні.

- Врахування практичних потреб мешканців та функціональних особливостей приміщень при виборі елементів дизайну.

3. Кольорова гама:

- Використання традиційних кольорів українського етностилю, таких як вишневий, глибокий синій, вишневий відтінок, для створення аутентичного візуального враження.

- Узгодження кольорів так, щоб вони відображали не лише традиційність, але і створювали затишну та приємну атмосферу.

Принципи українського етностилю:

1. Архітектурна гармонія:

- Створення архітектурних форм, які гармонійно вписуються у сучасне оточення, але водночас виражають елементи традиційного українського будівництва.

2. Мистецтво та ремесла:

- Інтеграція мистецтва та ремесел, таких як вишивка, глибокі витинанки чи кераміка, для створення унікальних та автентичних деталей у дизайні.

3. Гармонія з природою:

- Використання натуральних матеріалів та елементів, що взаємодіють з природним оточенням та створюють зв'язок із природою.

4. Індивідуальний підхід:

- Розгляд кожного проекту як унікального, з урахуванням індивідуальних особливостей клієнта та конкретного простору.

5. Культурна спадщина:

- Повага до культурної спадщини регіону, використання символіки та орнаментів, які відзеркалюють традиції та історію Придніпров'я.

Також слід зазначити, що сучасний український етностиль в інтер'єрі не втрачає своєї глибини та автентичності, але трансформується, щоб відповідати вимогам сучасного життя. Це не просто стиль, а спроба створення унікальної синергії між минулим і сьогоденням, між традицією і інновацією.

Сучасна практика у використанні українського етностилю в дизайні інтер'єру відображає різноманіття підходів та тенденцій, які виходять за межі традиційного мистецтва та адаптуються до сучасних реалій. Аналіз цього досвіду може розкрити

прогресивні підходи та визначити виклики, які можуть виникнути у процесі впровадження українського етностилю в інтер'єр.

Одним з гарних прикладів є студія MAKHNO. MAKHNO — студія сучасної архітектури, дизайну інтер'єру та кераміки, що продовжує і вдосконалює традиційні підходи в контексті сьогочасного арту, використовуючи автентичні техніки та природні матеріали, щоб створювати об'єкти, що живуть на перетині культурної традиції, функціонального дизайну та сучасного мистецтва. Унікальність підходів студії MAKHNO полягає у збереженні автентичних технік ручного виробництва та авторських ноу-хау від майстрів, які є прямими нащадками мистецьких та ремісничих династій. У міксі традиційних та новітніх форм і смислів, а також у поєднанні натуральних екологічно чистих матеріалів. Кожен об'єкт — ексклюзивний і неповторний, живий і справжній, недосконало-досконалий.

Висновок. Український етностиль стає не лише засобом декорування простору, але і важливим чинником у формуванні національної ідентичності. Використання традиційних елементів сприяє утвердженню та підтримці національної самосвідомості. Враховуючи ці аспекти, можна стверджувати, що український етностиль в інтер'єрному дизайні є не лише рядом стилізованих елементів, але і важливим виразником культурної спадщини та ідентичності. Поглиблений аналіз цих передумов визначає основу для подальших розділів дослідження, спрямованих на конкретизацію та застосування українського етностилю в інтер'єрах.

Список використаних джерел

1. Ткач О. В., Сиваш Н. С. Традиції народного житлового будівництва в сучасній українській архітектурі. Дніпро, 2017.
2. Самойлович В. П. Українське народне житло (кінець XIX – початок XX ст.) Київ: Наукова думка, 1972. 51 с.
3. Євсеева Г. П., Савицький М. В. Історія та традиції українського житла Придніпровського регіону. Дніпро : ПДАБА, 2016. 265 с.
4. Інтернет-джерело. URL: <https://makhnostudio.com/uk/studio/about-us/>